

M A R I E V A R E I L L E

AZ UTOLSÓ GYUFASZÁL

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2025

www.alexandra.hu • www.moobius.hu
www.europakiado.hu

Abigaëlle
MOST

Gabriel nem az, akinek hiszik. Tudom, mert a húga vagyok, és a vérségi kötelék, amely gyermekként összekötött minket, sajnos soha nem gyengült meg. Nem mintha nem tettem volna meg mindent, hogy távol tartsam magamtól. Még ma is, pedig már elmúlt negyvenéves, kéthetenként, szombaton meglátogat a zárdában. Aprólékosan beszámol az élete eseményeiről, de az enyémről soha nem kérdez semmit. Én vagyok az egyetlen, akinek megmutatja az igazi arcát. Tudja, hogy ha el akarnám árulni a titkait, az én bolond szavaim ugyanúgy suhannának el a semmibe, mint a családjunk egykori házának hűlt helyén terpeszkedő sáros telek felett kavargó szél. Marie-Clotilde nővér a minap azt mondta valakinek, hogy hamarosan parkolót építenek oda. Alig várom. Óriási örömet érzek, ha arra gondolok, hogy forró aszfalt fogja takarni mindazt, ami a gyermekkoromból megmaradt.

Huszonhét éve élek Genevignyben, a Sainte-Marie-de-la-Saône-zárdában. Nagyon unalmas az életem. Lehetne persze rosszabb is. Ha kint lennék, és szembe kellene néznem a való világgal, a hús-vér emberekkel, az rosszabb lenne. Az ágyam-

ból az eget látom, és egy több száz éves tölgyfa méltóságteles ágait. Az apácák azt mesélik a látogatóknak, hogy alatta pihent meg Jeanne d'Arc, mielőtt Orléans-ba indult volna, hogy elűzze az angolokat. Hogy valóban így történt-e, vagy csak a turistákat akarják ezzel idevonzani, soha nem tudtam kideríteni. Mindegy, nem is erről akartam beszélni. Ne kalandozzunk el! A bátyámról akartam beszélni, Gabrielről. Legalábbis azt hiszem. Az állapotom miatt nem könnyű kibogoznom a szálakat.

Egy biztos: a történetem egy temetéssel kezdődik, és azzal is végződik. Igen, talán ezzel lenne a legjobb kezdeni, egyrészt, hogy ne érje önöket semmilyen kellemetlen meglepetés, másrészt, mivel valahol mindenképpen el kell kezdenünk. Kezdjük tehát ezzel, a temetéssel! Aznap senki sem szólt Gabrielhez. Senki sem ölelte meg. Senki sem vigasztalta. Természetesen én sem. Az emlékeim homályosak, nem emlékszem mindenre pontosan. Ki is halt meg? Nem tudok visszaemlékezni rá. Dr. Hassan szerint poszttraumás amnéziám van. Kétségtelen, hogy nem lényegtelen, kinek a temetésére megyünk, de az vesse rám az első követ, akinek soha nem volt emlékezetkiesése.

Aki a temetés napján látta először Gabrielt, nehezen tudta volna megmondani, hány éves. Mereven maga elé meredt, nem sírt. Nem tudtam kiolvasni a tekintetéből semmilyen érzelmet, de amikor az első lapát föld tompán koppant a fenyőfa koporsón, enyhe remegés futott végig rajta. Mindössze ennyi, semmi más. Fázott, pedig az augusztusi nap keményen sütött apánk kopaszon csillogó fejére. Apám három napja szinte

megállás nélkül sírt. Csendben néztem őt. Bánattól meggörnyedt széles válla reszketett a zokogástól, amelyet alig tudott visszafojtani, és ettől olyannak tűnt, mint egy rongybaba. Az anyám? Furcsa módon nem emlékszem rá, hogy ott lett volna. Tizenkét és fél éves voltam akkor. Valaki nagyon fontosat veszíthettem el, mert a temetés után valami megváltozott bennem. Egy tragédia azonnal, minden átmenet nélkül felnőtté tesz, neurotikus felnőtté.

Sokan eljöttek a temetésre a mi kis burgundiai falunkból. Leszegett fejjel, lesütött szemmel suttogták: *sorcsapás, bánat, tragédia*. Mintha ezek a szavak attól, hogy a gyásztól elérzékenyülve rebegik el őket, jó emberré tehetnének bárkit. Mintha nem lennének felelősek a szóban forgó sorcsapásért-bánatért-tragédiáért. Ha engem kérdeznek, én nem hívtam volna el őket a temetésre. De persze engem nem kérdezett senki.

Gabriel, apám és én egy-egy vörös rózsát tartottunk a kezünkben. A virágáros leszedte róluk a töviseket. A mise alatt a rózsa sima, tövis nélküli szárát bámultam, és arra gondoltam, hogy az emberekről is el kellene távolítani a töviseket, ahogy a virágokról. Nem mozdultam akkor sem, amikor Gabriel kezének melegét éreztem a kezemen: egy doboz gyufát csúsztatott a tenyerembe. Megőriztem, most is megvan. A rajta lévő vörös nap annyira kifakult, hogy alig látszik, és már csak egyetlen szál gyufa maradt benne. Soha nem tudtam rászánni magam, hogy kidobjam, nem tudnám megmondani, miért.

Nem akartam belenézni a koporsóba. Nem akartam látni, ki fekszik benne. Túl fájdalmas volt tudni. Talán ezért nem

emlékszem rá ma sem. A templomban csak akkor mertem fel-
emelni a fejemet, amikor meghallottam a koporsó fafedelének
koppanását. De túl gyors voltam. Még láttam valamit. Egy
fájdalmasan ismerős ruhadarabot. Azúrkék volt, százszor-
szépekkel. Anyu kendője? Mit keresett abban a koporsóban?
Nem! Gyorsan valami másra kell gondolni! Azonnal ki kell
törölni ezt a képet, mielőtt bevésődne az agyamba!

Dr. Hassan, a pszichiáter, akihez az iskola kérésére jár-
tam, mindig azt magyarázta, hogy „nem megoldás, ha eltor-
zítjuk a valóságot, ami nem tetszik nekünk”. Most, hogy visz-
szagondolok rá, talán igaza volt. A hazugságokkal az a baj,
hogy a végén mindig következményeik vannak. Például egy
temetés. Szegény dr. Hassan! Annyira bántotta, hogy nem tu-
dott rájönni, mi igaz, és mi nem abból, amit meséltem neki.
De nem ő volt a hibás. Én magam is rendkívül nehezen tud-
tam csak elkülöníteni azt, ami a fejemben zajlott, attól, ami
a valóságban történt. Igen, elismerem, van némi hajlamom
arra, hogy a képzeletem segítségével töltsék ki bizonyos hiá-
nyosságokat, illetve átírjam azt, ami nem tetszik az életben.
Tudok olyan dolgokat, amiket nem kellene tudnom, néha
olyan eseményekre emlékszem, amelyeknél nem voltam jelen,
és így könnyen lehet, hogy csak kitalálom őket, de ettől még
nem hiszem, hogy őrült lennék, bár ezt *mondják* rólam. Sőt,
teljesen épelméjűnek érzem magam, legalábbis általában.

A családom soha nem tűnt olyan összetartónak, mint ott,
a koporsó előtt. Összebújtunk a képmutatásban és a fájdá-
lomban, mintha a kandalló előtt melegednénk. Emlékszem,
azon tűnődtem, valaki ki meri-e majd mondani, hogy meny-

nyire nem helyénvaló a gyász és a vérvörös rózsák nyilvános mutogatása. De senki nem merte. *Sorscsapás. Bánat. Tragédia.* Ennyi, semmi más. Még most is megdöbbsen, hogy senkit nem botránkoztatott meg, hogy megszegtük a legelemibb udvariassági szabályt: annak, aki megölte azt, aki a koporsóban fekszik, nem kellene elmennie a temetésére.

Ez mégiscsak alapvető dolog.

A temetés után Gabriel a hátizsákjába gyömöszölt néhány ruhadarabot, a Pink Floyd-összest, a szomszédasszonyunk, madame Michele összes megtakarított pénzét, és gondosan eltette Apu félautomata vadászpuskáját is. A bátyám a rá jellemző, részletek iránti meglepő érzékenységgel buborékfóliába csomagolta a fegyvert, és az én kedvenc hajgumijaimmal fogta össze a fóliát. Azokat a hajgumikat szerettem a legjobban kiskoromban. Sárgák voltak, és vékony, szivárványszínű csíkok futottak rajtuk. Ellopta az összes naplót is, azokat a füzeteket, amelyeket a dohos kazánházban rejtettem el, ahová mindig bezárt. Odaszólt, hogy átmegy egy barátjához, és vacsorára is ott marad. Soha többé nem jött haza.

A tenyeremben még mindig a gyufásdobozt szorongatva néztem utána. A hátizsákjából kilógott a buborékfóliába csomagolt fegyver csöve. Csak egyszer fordult meg, amikor elérte az utca végén lévő kis játszóteret, ahová néha magával vitt, hogy elszívjuk azokat a cigarettákat, amiket a trafikból lopott. Néhány másodpercig a szobám ablakát bámulta. Tudtam, hogy rám gondol, mégis biztos voltam benne, hogy soha többé nem teszi be a lábát a házunkba. Ahogy lassan eltűnt a távolban, fellélegeztem. Megkönnyebbültem, ahogy addig még

soha, hogy a bátyám és az a fegyver a lehető legtávolabb van a háztól, ahol felnőttünk. Lehunytam a szemem, és minden erőmmel azért imádkoztam, hogy Gabriel felejtse el engem.

Isten persze nem hallgatta meg az imáimat.